

Фаховий коледж Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II

Освітньо-професійний ступінь	<i>Фаховий молодший бакалавр</i>	Форма навчання	<i>денна</i>	Навчальний рік/семестр	<i>2025/2026 VIII семестр IV.курс</i>
-------------------------------------	----------------------------------	-----------------------	--------------	-------------------------------	---

Силабус

Назва навчальної дисципліни	Основи філософських знань
Циклова комісія	Дошкільна освіта
Освітня програма	ОПП Дошкільна освіта 2022
Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/семінарські, лабораторні заняття/самостійна робота)	Тип дисципліни: обов'язкова Кількість кредитів: 3 Кількість годин: 90 Лекційні заняття: 20 Семінарські заняття: 26 Самостійна робота: 44
Викладач(и), відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, адреса електронної пошти викладача/ів)	Маринець Надія Василівна, к.ф.н., викладач-методист marinec.nagyija@kmf.org.ua (marnest2020@gmail.com), консультації щосереди 14:00 -15:00 викладач Добош О.О. dobos.sandor@kmf.org.ua Classroom дисципліни: <i>vbyfgc3w</i>
Пререквізити навчальної дисципліни	Вивчення освітнього компоненту «Основи філософських знань» передбачає базові знання з гуманітарних та суспільних дисципліни.
Анотація дисципліни, мета та очікувані програмні результати навчальної дисципліни, основна тематика дисципліни	Мета курсу «Основи філософських знань» - це створення умов для самостійного осягнення студентами системних знань з світогляду людини, ставленні людини до світу, розуміння онтологічних, гносеологічних, аксіологічних і соціальних проблем буття. До початку вивчення освітнього компоненту «основи філософських знань»: • студенти повинні володіти базовими знаннями гуманітарного та суспільного спрямування; знати етапи історичного, культурного процесу та їх характеристику; • вміти збирати та тлумачити інформацію щодо суспільних процесів, подій; інтерпретувати сьогочасні особливості існування спільноти людей в умовах глобалізації; планувати і оцінювати власну працю. • володіти умінням роботи з гуманітарними текстами; критично ставитись до процесів, подій та явищ в політичному, економічному та соціокультурному житті. Основними завданнями: Отримання теоретичних знань у формуванні свідомості студентської молоді, усвідомлення ними свого місця і ролі в суспільстві; визначення ціннісних орієнтирів особистості та соціальної активності громадянина, розуміння проблеми людського буття в питанні, хто є людина, як їй жити, на

	що орієнтуватися в нових умовах, як долати різні перешкоди до майбутнього. Формування критичного, системного мислення студентів. ЗК1 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК9 Здатність поважати багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, усвідомлення національної ідентичності та здатність до творчого самовираження. СК1 Здатність до формування наскрізних умінь у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку: виявляти творчість та ініціативність, керувати емоціями, висловлювати та обґрунтовувати власну думку, критично мислити, ухвалювати рішення, розв'язувати проблеми та співпрацювати в колективі. СК3 Здатність до формування в дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку навичок безпечної поведінки в довкіллі, навичок орієнтування на сталий розвиток. СК8 Здатність до навчання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку суспільно визнаних моральноетичних норм і правил поведінки. СК9 Здатність до національно-патріотичного виховання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку (любів до Батьківщини, рідної мови, рідного міста, поваги до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів, народних символів). СК14 Здатність до саморозвитку та самореалізації з використанням перспективного педагогічного досвіду, освітніх інновацій у професійній діяльності. СК15 Здатність до комунікативної взаємодії з учасниками освітнього процесу, зокрема з особами з особливими освітніми потребами. РН7 - Передбачати та оцінювати результати власної діяльності з урахуванням закономірностей освітнього процесу закладу дошкільної освіти. РН13 - Знати нормативно-правові документи, законодавчі акти у сфері дошкільної освіти і використовувати їх у практичній діяльності. РН17 - Формувати національно-патріотичні почуття у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку, а також ціннісне ставлення до культурних надбань українського народу, повагу до представників різних національностей і культур. РН19 - Аналізувати перспективний педагогічний досвід в системі дошкільної освіти та використовувати його в подальшій роботі з дітьми дошкільного (раннього та передшкільного) віку, у тому числі з дітьми з особливими освітніми потребами. РН22 – Впроваджувати сучасні інноваційні педагогічні технології та використовувати електронні освітні ресурси в професійній діяльності.
--	---

ОСНОВНА ТЕМАТИКА ДИСЦИПЛІНИ:

Змістовий модуль 1. ІСТОРІЯ ФІЛОСОФІЇ

Тема 1. Предмет та функції філософії

Тема 2. Філософія Стародавнього світу

Тема 3. Філософія Середньовіччя і доби Відродження

Тема 4. Філософія Нового часу

Тема 5. Німецька класична філософія

Тема 6. Сучасна світова філософія

Тема 7. Філософія України

Змістовий модуль 2. СИСТЕМАТИЧНИЙ КУРС ФІЛОСОФІЇ

Тема 8. Філософський зміст проблеми буття. Свідомість як філософська проблема. Діалектика та її альтернативи.

Тема 9. Пізнання як предмет філософського аналізу. Методологія наукового пізнання.

Тема 10. Соціальна філософія. Філософія права. Філософія людини.

Критерії контролю та оцінювання результатів навчання

Оцінювання знань здобувачів передвищої освіти згідно [Положення про систему оцінювання знань здобувачів фахової передвищої освіти у Фаховому коледжі ЗУІ ім. Ф. Ракоці II](#) на основі накопичувальної (рейтингової) системи.

Під час поточного контролю оцінюються:

- теоретичні знання;
- навички та уміння при виконанні практичних завдань;
- навчальний матеріал передбачений для самостійного засвоєння;
- інші види робіт, які передбачені робочою навчальною програмою.

Відвідування навчальних занять є обов'язковим. Основні вимоги до студентів: активність на семінарських заняттях, відпрацювання пропущених занять, допуск до підсумкового контролю; дотримання правил академічної доброчесності: самостійне виконання навчальних, творчих і контрольних завдань.

Навчальні заняття проводяться в кабінетах обладнаних мультимедійними проекторами; у закладі забезпечено необмежений вільний доступ до інформаційних ресурсів.

Під час занять використовуються словесні методи (лекція, бесіда, дискусія), проблемний виклад навчального матеріалу, евристичний метод, дослідницький метод, практичні методи (вправи).

При дистанційній або змішаній формах навчання використовується інструментарій платформи Google Classroom.

Для ефективної перевірки рівня знань, умінь та навичок, засвоєних і набутих студентами застосовуються наступні методи контролю: усне опитування, письмовий, тестовий контроль, практична перевірка, підсумковий комплексний контроль.

Розподіл балів, накопичених здобувачем освіти впродовж семестру:

№	Склад та види умов виконання програми	к-ть	макс. бал/шт.	всього
1	Усні відповіді на практичних/семінарських заняттях	4	5	20
2.	виконання практичних завдань	9	5	45
3.	робота в групах	3	5	15
4.	Модульні контрольні роботи	2	10	20
	всього			100
	залік	40	1	40
				100

При якісному виконанні всіх умов із завдань у період навчання, студенти можуть набрати максимум 100 балів.

При успішному складанні заліку, студент може отримати максимум 40 балів.

До підсумкового контролю допускаються студенти, які в сумі за змістовні модулі отримали не менше 40 балів і відпрацювали всі пропущені заняття.

Критерії оцінювання усних відповідей

Бали	Критерії оцінювання
5	Студент правильно відповідає на поставлене питання, вміє пояснити сутність, методику, надати класифікацію тощо, може навести приклади застосування понятійного апарату, формул, класифікацій. При цьому показує високі знання не тільки навчальних посібників, а і інших джерел, проявляє вміння аргументувати свої думки та ставлення до відповідної проблеми.
4	Студент дає правильну відповідь на поставлене питання, при цьому показує достатні знання та може навести приклади для застосування понятійного апарату, вміє аргументувати свої думки щодо відповідної категорії. Проте відповідь не є вичерпною, або допущені окремі неточності.
3	Студент у цілому відповів на поставлене запитання, але не спромігся аргументувати свою відповідь, помилився у використанні понятійного апарату, не наводить приклади, показав недостатні знання літературних джерел.
2	Студент у своєму відповіді допустив великі неточності, не міг навести приклади для застосування понятійного апарату не спромігся аргументувати свою відповідь, рівень його знання є недостатнім.
1	Студент у своєму відповіді розповідає не на поставлене запитання але пригадує деякі фрагменти змісту дисципліни, показує недостатні теоретичні знання.
0	Студент показує незадовільне знання понятійного апарату чи взагалі нічого не відповідає.

Критерії оцінювання виконання практичних завдань та робота в групах

Бали	Критерії оцінювання
5	Розв'язує практичні завдання згідно умов завдання у повному обсязі застосовуючи теоретичні знання та практичні вміння творчо; проявляє активність та ініціативність; вміє керувати емоціями, висловлює та обґрунтовує власну думку, критично мислить, робить висновки, вміє ухвалювати рішення, вміє розв'язувати навчальні, педагогічні та ігрові ситуації; вміє співпрацювати в колективі.
4	Розв'язує практичні завдання згідно умов завдання у повному обсязі застосовуючи теоретичні знання але не виявляє творчий підхід та ініціативність у виконанні завдань; вміє керувати емоціями; не завжди висловлює та обґрунтовує власну думку, вміє ухвалювати рішення, розв'язувати навчальні, педагогічні, ігрові ситуації; вміє співпрацювати в колективі.
3	Розв'язує практичні завдання, не в повному обсязі; не виявляє творчий підхід та ініціативність при виконанні завдань; вміє керувати емоціями але при розв'язуванні навчальних, педагогічних та ігрових ситуацій не застосовує теоретичні знання; вміє співпрацювати в колективі.
2	У виконанні практичних завдань не проявляє належну активність, творчість та ініціативність - пасивна; при розв'язуванні навчальних, педагогічних та ігрових ситуацій не володіє належними знаннями для їх вирішення; пасивна у співпраці з колективом.
1	При виконанні практичних завдань пасивна, неухважна, безініціативна; не виконує завдання до кінця, не володіє належними знаннями та вміннями для розв'язування навчальних, педагогічних та ігрових ситуацій.
0	Відмовляється прийняти участь у виконанні практичних завдань; ігнорує розв'язування навчальних, педагогічних та ігрових ситуацій; не співпрацює з колективом.

Критерії оцінювання самостійних завдань

Тип самостійної роботи яка виконується у письмовій формі має бути виконана в повному обсязі самостійно, з дотриманням вимог академічної доброчесності; проведена дослідження даної теми на основі науково достовірних джерел; робота структурована та оформлена відповідно вимог; зроблені відповідні узагальнення й висновки та подані на перевірку у визначений строк.

Критеріями оцінювання презентації є її відповідність змісту доповіді студента за матеріалами дослідження та оригінальність візуального представлення.

Умови формування оціночного балу :

Під час оцінювання самостійної роботи студентів враховується:	Бали
Відповідність теми	1

Використання достовірних наукових джерел	1
Структурованість	1
Дотримання академічної доброчесності	1
Обґрунтування практичних цінностей	1
Всього:	5

Критерії оцінювання контрольних робіт (тестових завдань)

Бали	Критерії оцінювання
10	Всі завдання виконані правильно, представлені повні розв'язки завдань всіх рівнів та зроблені відповідні висновки (90-100 %).
8	Всі завдання виконані але допущені помилки, неточності в завданнях третього рівня, або не точно зроблені висновки (74-89%).
6	Завдання першого рівня виконані правильно, допущені неточності в вирішенні завдань другого та третього рівня та висновки не точні (60-73 %)
4	Якщо виконано менше 40-59 % завдань правильно, допущені неточності в усіх завданнях.
2	Якщо виконано менше 20-39 % завдань правильно, допущені неточності в усіх завданнях
0	Якщо виконано менше 20 % завдань правильно, допущені неточності в усіх завданнях

На протязі семестру з виконанням поточних контрольних завдань, студент може набрати максимум 100 балів.

Студент, який у процесі семестру накопичив більше 60 балів та відпрацював всі пропущені заняття й виконав всі завдання програми, має право не складати залік. Накопичені бали стануть підсумковою оцінкою з його згодою.

Порядок відпрацювання пропущених занять:

1. Місце та час відпрацювання пропущених занять визначається графіком відпрацювання.
2. Відпрацювання пропущених лекцій і семінарських/практичних занять відбувається шляхом самостійного опанування студентами навчального матеріалу, підготовки рефератів із пропущеної теми або виконання практичних завдань та їх усного захисту перед викладачем.
3. Робота студента оцінюється «зараховано» або «не зараховано»
4. Результат відпрацювання студентами пропущених занять викладач фіксує у журналі обліку роботи.

До підсумкового контролю допускаються студенти, які в сумі за змістовні модулі отримали не менше 40 балів і відпрацювали всі пропущені заняття.

Семестровий залік – це вид підсумкового контролю, що включає результати поточного контролю (модульного контролю) і складає суму балів, накопичених здобувачем фахової передвищої освіти впродовж семестру під час виконаних певних видів робіт на практичних, семінарських заняттях та виконав завдання самостійної й модульні контрольні роботи, передбачених робочою програмою з навчальної дисципліни, та в сумі накопичив 60 і більше балів.

Здобувачі фахової передвищої освіти, які виконали всі умови допуску до заліку та в сумі накопичили менше 60 балів, а також здобувачі, які бажають підвищити свій результат, проходить семестровий контроль на останньому за розкладом занятті (в семестрі) з навчальної дисципліни.

Семестровий залік проводиться у формі письмової залікової контрольної роботи або усно.

Критерії оцінювання результатів заліку (усно)

Бали	Критерії оцінювання усної відповіді
35-40	Усна відповідь характеризується глибокими, міцними, узагальненими, системними знаннями – з предмета, уміннями застосувати знання у практичних педагогічних ситуаціях, вміє самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особистісну позицію.
30-34	Усна відповідь характеризується глибокими і міцними знаннями – з предмета, уміннями застосувати знання у практичних педагогічних ситуаціях, позначена уміннями самостійно оцінювати явища, факти, виявляти і відстоювати особистісну позицію.

25-29	Усна відповідь характеризується знаннями суттєвих ознак, понять, явищ, закономірностей, зв'язків між ними. Студент самостійно засвоює знання у стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, синтезом, узагальненням, порівнянням, абстрагуванням), уміє робити висновки, виправляти допущені помилки.
20-24	Знання неповні, поверхневі. Студент відновлює основний навчальний матеріал, але недостатньо осмислено, не вміє самостійно аналізувати, робити висновки. Здатний вирішувати завдання за зразком. Володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.
15-19	Відповідь студента при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, обумовлюється початковим уявленням про предмет вивчення.
10-14	Незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння застосувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач.
0-9	Незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння орієнтуватися при розв'язанні практичних задач, незнання основних фундаментальних положень.

Максимальне значення балів, передбачених за виконання залікової контрольної роботи складає 40 балів.

Після виконання умов заліку здобувач фахової передвищої освіти отримує підсумкову оцінку, яка є сумою накопичених балів протягом всього семестру та отриманих балів за результатами заліку.

Підсумкова оцінка визначається за шкалою:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS /	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-74	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Визначення ступеня оволодіння навчальним матеріалом

Сума балів	Оцінка ECTS	Характеристика навчальних досягнень
90 – 100	A	Вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших студентів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним фахових, педагогічних завдань.
82-89	B	Вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує

		практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички для виконання фахових, педагогічних завдань.
75-81	C	Володіє знаннями суттєвих ознак, понять, явищ, закономірностей, зв'язків між ними; самостійно застосовує знання у стандартних ситуаціях; володіє розумовими операціями (аналізом, синтезом, узагальненням, порівнянням, абстрагуванням), уміє робити висновки, виправляти допущені помилки; має певні навички для виконання фахових, педагогічних завдань.
64-74	D	Володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, на рівні запам'ятовування; відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків; знає основні поняття навчального матеріалу має елементарні, нестійкі навички для виконання фахових, педагогічних завдань.
60-63	E	Має фрагментарні знання (менше половини) при незначному загальному обсязі навчального матеріалу; відсутні сформовані уміння та навички; нестійкі навички для виконання фахових, педагогічних завдань; планує та виконує частину завдання за допомогою викладача
35-59	FX	Слабке володіння навчальним матеріалом; виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача; не має стійкі навички для виконання фахових, педагогічних завдань.
0-34	F	Зовсім не володіє навчальним матеріалом, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння орієнтуватися при розв'язанні практичних завдань, незнання основних фундаментальних положень.

Апеляція результату семестрового екзамену подається здобувачем освіти в письмовій формі протягом першої години після оголошення результатів екзамену.

У Фаховому коледжі ЗУІ [Положення про оскарження процедури оцінювання та результатів оцінювання контрольних заходів у Фаховому коледжі ЗУІ ім. Ф. Ракоці II](#) регламентує порядок звернення та розгляду заяв здобувачів передвищої освіти.

Інші інформації про дисципліни (політика дисципліни, технічне та програмне забезпечення дисципліни тощо)

Відвідування навчальних занять є обов'язковим, основні вимоги до студентів: активність на семінарських заняттях, відпрацювання пропущених занять, допуск до підсумкового контролю; дотримання правил академічної доброчесності: самостійне виконання навчальних і контрольних завдань; правильне цитування з посиланням на автора, посилання на джерела інформації.

Навчальні заняття проводяться в кабінетах обладнаних мультимедійними проекторами; в закладі забезпечено необмежений вільний доступ до інформаційних ресурсів.

Під час занять використовуються словесні методи (лекція, бесіда, дискусія), проблемний виклад навчального матеріалу, евристичний метод, дослідницький метод, практичні методи. При дистанційній або змішаній формах навчання використовується інструментарій платформи Google Classroom. Списування під час виконання письмових контрольних видів робіт заборонено. Користуватися мобільними пристроями під час проведення різних видів контролю успішності, дозволяється лише з дозволу викладача.

[Положення про академічну доброчесність в ЗУІ](#)

[Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в ЗУІ](#)

**Базова література
навчальної дисципліни та
інші інформаційні ресурси**

Основна

1. Бичко І., Табачковський В., Бичко А., Ярошовець В. Філософія: навч. посіб. Київ : Центр навч.літ-ри, 2019. 648 с.
2. Губерський Л.В. Філософія: навч. посіб. 2-е вид., перероб. і доп. Київ : Фоліо, 2017. 621 с.
3. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Філософія : навч. посіб. для підгот. до заліку та іспиту. Харків : Право, 2021. 136 с.
4. Запорожченко О.В. Навчальний посібник з філософії з завданнями та тестами. Ізмаїл : РВ ІДГУ, 2019. 256 с.
5. Лозовий В., Требін М., Горлач М. та ін. Основи філософських знань: філософія, логіка, етика, естетика, релігієзнавство: підручник. Київ : Центр навч.літ-ри, 2020. 1028 с.
6. Причепій Є.М, Черній А.М., Чекаль Л.А. Філософія: підручник – К.: Академвидав, 2009.
7. Філософія: навч. посібн. для самостійної роботи студента/ А.М.Черній. – К.: Академвидав, 2011.

Інтернет-ресурси

1. <http://philsci.univ.kiev.ua> / Сайт кафедри філософії та методології науки.
2. Інститут філософії імені Григорія Сковороди НАН України. URL: <http://www.filosof.com.ua>
3. Портал філософія і релігієзнавство. URL: <http://tureligious.com.ua/>
4. Філософія.pdf Причепій Є. М., Черній А. М., Чекаль Л. А. Філософія: підручник для студ. вищ. навч. закл. Київ : Академвидав, 2005. 592 с. URL: <http://elibrary.nubip.edu.ua/2579/1/>
5. URL: www.nbuv.gov.ua Національна бібліотека України ім. І.І. Вернадського
6. <http://www.uct.kiev.ua/~sofi> / Центр практичної філософії.
7. <http://www.synergetics.org.ua/> Українське синергетичне товариство.
8. <http://elenakosilova.narod.ru/l.html> Підбірка посилань на філософські сайти і бібліотеки.
9. <https://opac3.brff.monguz.hu/uk/search/-/search/clearform> Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II Бібліотека ім. Опаці Чері Яноша